

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет (Україна)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Україна)
Рівненський державний гуманітарний університет (Україна)
Університет ім. Франтішка Палацького в Оломоуці (Чехія)
Люблінський католицький університет Йоана Павла II (Польща)
Брестський державний технічний університет (Білорусь)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький університет (Угорщина)

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

Горобець Алла Володимирівна

взяла участь у Міжнародній науково-практичній конференції

«Міжкультурні комунікації в галузі освіти»

19 березня 2021 року у Хмельницькому національному університеті

(обсяг: 6 годин / 0,2 кредита ЕКТС)

Проректор з наукової роботи
Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор

О. СИНЮК

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет (Україна)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Україна)
Рівненський державний гуманітарний університет (Україна)
Університет ім. Франтішка Палацького в Оломоуці (Чехія)
Люблінський католицький університет Йонаса Павла II (Польща)
Брестський державний технічний університет (Білорусь)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький університет (Угорщина)

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

***«Міжкультурні комунікації
в галузі освіти»***

19 березня 2021 року

Хмельницький

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет (Україна)
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини (Україна)
Рівненський державний гуманітарний університет (Україна)
Університет ім. Франтішка Палацького в Оломоуці (Чехія)
Люблінський католицький університет Йоана Павла II (Польща)
Брестський державний технічний університет (Білорусь)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький університет (Угорщина)

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

***«Міжкультурні комунікації
в галузі освіти»***

19 березня 2021 року

Хмельницький

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

почесний голова оргкомітету конференції:

Скиба М. Є. – доктор технічних наук, професор, в. о. ректора Хмельницького національного університету;

співголови оргкомітету конференції:

Матюх С. А. – кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету;

Синюк О. М. – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницького національного університету;

Йохна М. А. – доктор економічних наук, професор, проректор з міжнародних зв'язків Хмельницького національного університету;

Подлевська Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету;

члени оргкомітету конференції:

Архангельська А. М. – доктор філологічних наук, професор кафедри славістики Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чехія);

Біласова В. – кандидат філософських наук, професор Інституту етики та біоетики філософського факультету Пряшівського університету (Словачина);

Копець П. – доктор габілітований, професор, завідувач кафедри протестантського богослов'я Інституту екуменізму Люблінського католицького університету Йоана Павла II (Польща);

Рахуба В. І. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Брестського державного технічного університету (Білорусь);

Розгон В. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови й методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Совтис Н. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету;

Станіславова Л. Л. – кандидат філологічних наук, доцент, кафедри слов'янської філології, декан гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету;

Торчинська Н. М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету;

Торчинський М. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету;

Штефуца В. – PhD (слов'янське мовознавство), доцент, завідувач кафедри української мови та культури Ніредьгазького університету (Угорщина);

Розклад роботи конференції

19 березня 2021 року

10.00 – 13.00 Відкриття конференції. Пленарне засідання

13.00 – 13.30 Перерва

13.30 – 15.30 Засідання секцій

15.30 – 16.00 Підсумкове засідання

Регламент

Доповідь на пленарному засідання – до 20 хвилин

Доповідь на секційному засіданні – до 10 хвилин

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

10.00 – 13.00

Вітальне слово

СКИБА Микола Єгорович – доктор технічних наук, професор, в. о. ректора Хмельницького національного університету;

СИНЮК Олег Миколайович – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницького національного університету;

ЦЯРЦІНСЬКІ Дамян (Damian Ciarciński) – Генеральний консул Генерального консульства Республіки Польща у Вінниці;

СТАНІСЛАВОВА Людмила Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент, декан гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету.

Пленарне засідання

ПОДЛЕВСЬКА Неля Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету (Україна) – *Міжкультурна комунікація в аспекті підготовки філологів – майбутніх перекладачів і викладачів.*

АРХАНГЕЛЬСЬКА Алла Мстиславівна, доктор філологічних наук, професор кафедри славистики Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чехія) – *Новітня фемінізація українського жіночого лексику: Audi, vide, sile?*

БУЙТОВИЧ-МАРШАЛ Сильвія (Sylwia Wójtowicz-Marszał), доктор філології, заступник директора Інституту слов'янської філології Вроцлавського університету (Польща) – *Obecność gatunku listu w ukraińskiej tradycji komunikacyjno-piśmienniczej. Historia problemu.*

БАК Хаді (Nadi Bak), доктор філологічних наук, завідувач кафедри російської мови і літератури Атапюркського університету (Туреччина) – *Функциональные особенности языковых экспрессивных средств в русском языке.*

КОПЕЦ Пьотр (Piotr Kopiec), доктор габілітований, професор, завідувач кафедри протестантського богослов'я Інституту екуменізму Люблінського католицького університету Йоана Павла II (Польща) – *Ekumeniczna refleksja nad konsekwencjami przemian dotyczących sfery pracy - diagnozy i propozycje.*

РАХУБА Валерій Іванович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Брестського державного технічного університету (Білорусь) – *Формирование лексической компетенции неязыковых специальностей (на примере фразовых глаголов в английском языке.*

КОСМЕДА Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, професор кафедри україністики Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) – *Міжкультурна компетенція Лесі Українки у фокусі польської лінгвокультури.*

БІЛАСОВА В'єра (Bilasová Viera), кандидат філософських наук, професор Інституту етики та біоетики філософського факультету Пряшівського університету (Словаччина) – *Thinking on Intercultural Communication from the Philosophical Point of View.*

Перерва

13.00 – 13.30

Засідання секцій

13.30 – 15.30

Секція 1
МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЯ КУЛЬТУР У
СВІТОВОМУ МАСШТАБІ

Керівник: *Яшук Інна Петрівна (Хмельницький)*
Секретар: *Сашко Ірина Сергіївна (Хмельницький)*

1. **АНЩЕНКО Ірина Миколаївна**, викладач кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Труднощі та бар'єри міжкультурної комунікації*.

2. **БАРИЦЬКА Олександра Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Адаптація угорської музично-педагогічної концепції Золтана Кодая в українських школах*.

3. **БЕЗНОСА Світлана Петрівна**, бібліотекар I категорії Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава) – *Діяльність Української бібліотечної асоціації в контексті міжкультурної комунікації*.

4. **БОРТНИК Сергій Михайлович**, доктор філософії, професор Київської духовної академії УПЦ – *Екуменічна концепція Української греко-католицької Церкви» в перспективі міжконфесійної співпраці в Україні*.

5. **ВАСИЛЕНКО Дмитро Русланович**, ліцензіат Католицького університету Айхштет-Інгольштадт (Німеччина) – *Діалог між православною церквою та провідними церквами Німеччини як спосіб протистояння суспільно-політичним викликам сьогодення*.

6. **ВІТЮК Іванна Сергіївна**, викладач кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Міжкультурна толерантність як спосіб порозуміння*.

7. **ВОРОТНЯК Людмила Іванівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Актуальні проблеми міжкультурної комунікації в сучасному світі*.

8. **ГОРОФ'ЯНЮК Інна Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Південноподільські говірки як джерело дослідження українсько-молдовських міжмовних контактів*.

9. **ГОРЯЧОК Інна Владиславівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Роль медіа в сучасній міжкультурній комунікації*.

10. **ГУЦАЛ Олександр Панасович**, викладач відділу «Оркестрові духові та ударні інструменти» Хмельницького музичного коледжу ім. В. Заремби – ***Вплив німецької тромбонавої школи на розвиток тромбонавого виконавства в Україні.***

11. **ЙОХНА Микола Антонович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та готельно-ресторанної справи, проректор з міжнародних зв'язків Хмельницького національного університету – ***Міжкультурні комунікації у процесі підготовки фахівців із готельно-ресторанної справи.***

12. **КАЗАКОВА Наталія Вікторівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – ***Міжкультурна комунікація та її значення для практичної підготовки майбутніх учителів.***

13. **КАЧУРИНЕЦЬ Лілія Валеріївна**, старший викладач кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – ***Ціннісний контекст музичної культури у світовому масштабі.***

14. **КОНДРАТЮК Вікторія Владиславівна**, магістр психології, аспірантка кафедри психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія» – ***Організація інтерперсональної комунікації в освіті.***

15. **КОСЦЬКА Ольга Михайлівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу Національного транспортного університету (м. Київ) – ***Вплив лексичної інтерференції на процес міжкультурної комунікації (на матеріалі української та англійської мов).***

16. **ЛЕВКО Мар'яна Іванівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов та військового перекладу Національної академії сухопутних військ імені Петра Сагайдачного (Львів) – ***Міжкультурна комунікація і її значення у фаховій підготовці майбутніх офіцерів.***

17. **ЛЄСЬНЄВСКИ Кшиштоф** (Krzysztof Leśniewski), доктор габлітований, професор, завідувач кафедри православного богослов'я Інституту екуменізму Люблінського католицького університету Йоана Павла II (Польща) – ***Co wnoszą dialogi doktrynalne Kościołów w dobie globalnego kryzysu społeczno-kulturowego?***

18. **ЛУКАШ Галина Павлівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційних систем управління Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця) – ***Знакові системи міжкультурної комунікації в умовах розвитку інформаційної культури.***

19. **Малькут Лариса Олександрівна**, вихователь групи продовженого дня Чорнострівського навчально-виховного комплексу – ***Міжкультурна комунікація в системі формування особистості дитини молодшого шкільного віку.***

20. **МИХАНЧУК Костянтин Васильович**, магістрант Католицького університету Айхштет-Інгольштадт (Німеччина) – *Діалог католицизму та православ'я на світовому рівні: основні тенденції 1990–2020 років.*

21. **МОСТОВИЙ Богдан Олексійович**, студент мовного курсу Університет Луціана Блага в Сібіу (Румунія) – *Ставлення Румунської Православної церкви до екуменічного руху та його вплив на суспільно-релігійне життя Румунії.*

22. **МУДРАКОВ Віталій Вікторович**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і соціально-гуманітарних наук Хмельницького національного університету; стипендіат Палати депутатів федеральної землі Берліну та Інституту філософії Берлінського технічного університету (Німеччина) – *Міжкультурна комунікація та діалог ідентичностей: досвід наукового стажування в німецькому парламенті та Інституті філософії Берлінського технічного університету.*

23. **ПАВЛИК Ольга Борисівна**, доцент кафедри мовознавства Хмельницького університету управління і права ім. Л. Юзькова – *Вплив світової глобалізації на розвиток туризму та міжкультурну комунікацію.*

24. **ПЕТРУК Наталія Кирилівна**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарного знання Хмельницького національного університету – *Університетська освіта в глобальному світі.*

25. **ПОЛІЩУК Олег Степанович**, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри машин і апаратів, електромеханічних та енергетичних систем, директор Українсько-польського центру європейської інтеграції Хмельницького національного університету – *Міжнародна співпраця в галузі освіти як аспект міжкультурної комунікації.*

26. **САШКО Ірина Сергіївна**, доктор філософії, доцент кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Rola Kościołów i wspólnot chrześcijańskich w przemianach społeczno-politycznych na Ukrainie.*

27. **СІВАК Наталія Антонівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування міжкультурної компетентності здобувачів вищої освіти в процесі навчання професійно-орієнтованого спілкування.*

28. **ФЕДУХ Галина Яківна**, викладач кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Роль дитячих та молодіжних об'єднань у розвитку міжкультурної комунікації.*

29. **ХОЛОД Уляна Антонівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри славистики, секції україністики Університету ім. Палацького в Оломоуці (Чехія) – *Никифор Криницький чи Епіфаній Дровняк на тлі взаємодії культур*.

30. **ЦАРУК Світлана Миколаївна**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Вокальна спадщина Фредеріка Шопена в репертуарі студентів-вокалістів спеціальності «Музичне мистецтво»*.

31. **ЧЕРЕДНИК Людмила Анатоліївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Міжнаціональна комунікація в умовах полікультурного молодіжного середовища*.

32. **ШАРМАНОВА Наталя Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету – *Мовні кліше в міжкультурній комунікації*.

33. **ЯЩУК Інна Петрівна**, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Полікультурний підхід освітніх проєктів у підготовці фахівців Нової української школи*.

Секція 2 МОВНА ТА КУЛЬТУРНА КАРТИНА СВІТУ У СЛОВ'ЯНСЬКОМУ ДИСКУРСІ

Керівник: *Колесник Наталія Степанівна (Чернівці)*

Секретар: *Терещенко Людмила Вікторівна (Хмельницький)*

1. **АНКІНА Інесса Валеріївна**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Функціонування катойконімів у пам'ятках польської писемності XVII століття*.

2. **АРТЕМОВА Юлія Ігорівна**, аспірантка кафедри української мови ім. проф. К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету – *Вербалізація культурної картини світу за допомогою власних назв у творчості Уласа Самчука*.

3. **БЕРЕЗЕЦЬКА Людмила Віталіївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Особливості комунікативної поведінки в традиціях українського і польського народів: порівняльний аспект*.

4. **БОГДАН Світлана Калениківна**, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – *Родина в епістолярному дискурсі Петра Косача*.

5. **БОЛОТНИКОВА Алла Петрівна**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Специфіка граматичних індикаторів вираження ввічливості*.

6. **ВОРОЖКО Вероніка Олександрівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова і література» Національного університету «Острозька академія» – *Концепт «земля» у повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»*.

7. **ГАВРИЛЕНКО Лариса Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, завідувач відділу «Спів» Хмельницького музичного коледжу ім. В. Заремби – *Етноджаз як соціокультурний феномен*.

8. **ГОЛОВИК Тетяна Миколаївна**, учителька української мови і літератури, учителька вищої категорії, учитель-методист Хмельницького навчально-виховного комплексу № 4 – *Сучасна реклама та її лексичні особливості*.

9. **ГОНЧАР Наталія Петрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Вимоги до мовного етикету сучасного педагога*.

10. **ГОРОБЕЦЬ Алла Володимирівна**, асистент кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету – *Категорія часу в мовній картині світу письменників Вінниччини ХХ століття*.

11. **ДИЯК Олена Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культури української мови Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова – *Комунікативні девіації як чинники породження мовної агресії*.

12. **ДОБРОВОЛЬСЬКА Аліна Русланівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова і література» Національного університету «Острозька академія» – *Концепт 'театр' у новелі Івана Багряного «Етюд»*.

13. **ДУХНЕВИЧ Ольга Володимирівна**, учителька історії, учителька вищої категорії, учитель-методист Хмельницького навчально-виховного комплексу № 4 – *Мовне середовище як фактор впливу на мовну свідомість української молоді: історичний ракурс*.

14. **КАЗЬМІРОВА Віта Євгенівна**, фандрайзер Фонду «Розправ Крила» (Люблін, Польща) – *Двомовні діти: особливості, можливості і загрози виховання.*

15. **КОЛЕСНИК Наталія Степанівна**, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – *Сакральна частина української пісенної фольклорнімії у слов'янському контексті.*

16. **КОМАРОВА Зоя Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Фразеологічні міжмовні універсалії на позначення емоційних станів (на матеріалі східнослов'янських мов).*

17. **КРИМСЬКА Тетяна Юрївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Мовні засоби вираження краси в українській та польській поезії.*

18. **МАХОВСЬКА Світлана Вікторівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Дім як складник системи ціннісних координат українського народу: фольклорний вимір.*

19. **МЕВША-ОСАДЧУК Аліна Володимирівна**, викладач кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Роль і значення суспільно-історичних етапів розвитку музичної культури слов'янських країн.*

20. **МИСИК Єлизавета Ігорівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова та література» Хмельницького національного університету – *Етнокультурні особливості власних назв поезій Івана Франка.*

21. **НИКОЛАСНКО Лариса Іванівна**, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України – *Особливості об'єктивізації моральних почуттів у польській та українській мовних картинах світу.*

22. **ОЛІЙНИК Антоніна Володимирівна**, викладач-стажист кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Вербальне та невербальне вираження національних особливостей комунікації.*

23. **ПАВЛУШЕНКО Ольга Андріївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Міфологема в етнокультурному дискурсі.*

24. **РУЖИЦЬКА Ніна Анатоліївна**, старший викладач кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Роль українських зоофразеологізмів у творенні мовної та культурної картини світу.*

25. **СМИЧОК Марина Миколаївна**, учителька польської мови Нетішинської ЗОШ І–ІІІ ст. № 2 Хмельницької області – *Мовна асиметрія та сексизм у польськомовній картині світу.*

26. **СОЛОМКА Едуард Тіберійович**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; **ЛИТВИНЕНКО Ганна Максимівна**, студентка спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська)» факультету іноземної філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – *Мова як етноформуальна й етнодиференційна ознака української нації.*

27. **ТАРАСЮК Тетяна Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки; **КОСЕНКО Анастасія Сергіївна**, учениця 10 класу Луцького навчально-виховного комплексу «Гімназія № 14 імені Василя Сухомлинського» Луцької міської ради Волинської області, Комунальна установа «Волинська обласна Мала академія» – *Функційно-стилістичні маркери лексеми батько в ідіолекті Андрея Шептицького.*

28. **ТЕРЕЩЕНКО Людмила Вікторівна**, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Весільна обрядовість україно-польського пограниччя.*

29. **ТУР Оксана Миколаївна**, доктор педагогічних наук, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Проблеми білінгвізму і його вплив на мову особистості дитини дошкільного віку.*

30. **ФІЛПЧУК Марія Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича; **ОНУФРІЙЧУК Ганна Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету – *Фауносимволіка народного мовлення: асоціативні паралелі.*

31. **ЧЕРЕВЧЕНКО Вікторія Валентинівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Мовно-культурні витоки дитячої зарубіжної літератури.*

32. **ЯКІВЧУК Галина Василівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Культура мовлення майбутнього вчителя музичного мистецтва*.

33. **ЯРОВА Марина Вікторівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування етнічного та національного в самосвідомості особистості засобами музичного мистецтва*.

Секція 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Керівник: *Іваницька Наталя Борисівна (Вінниця)*

Секретар: *Станіславова Людмила Леонідівна (Хмельницький)*

1. **АДАХ Наталія Арсенівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Лінгвокультурологічні особливості перекладів поетичних текстів Т. Шевченка польською мовою*.

2. **АЛЕКСЄЄВА Наталя Михайлівна**, аспірант кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Асоціативне осмислення гіпонімів англійської мови*.

3. **БРИЛЬЯНТ Євгенія Валеріївна**, керівник громадської організації «Хмельницька міська Спілка поляків ім. В. Реймонта» у Вінницькій області – *Переклад як засіб розвитку професійного мовлення майбутнього перекладача*.

4. **ГОРОДЕЦЬКА Вероніка Анатоліївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету; **МАЛЮГА Наталя Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету – *Лінгвокультурологічний аспект перекладацького коментування художніх текстів*.

5. **ІВАНИШИН Наталя Любомирівна**, викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *Засоби вираження мови ворожнечі в англійських та україномовних соцмережах*.

6. **ІВАНИЦЬКА Наталя Борисівна**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри філології й перекладознавства Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету – *Кореляція сем в українських та англійських дієсловоназвах спільного синонімічного ряду*.

7. **КУЯН Дар'я Миколаївна**, магістр, лаборант кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичин – *Особливості перекладу дієслів руху / переміщення з української на англійську мову (на матеріалі твору В. Шкляра «Чорний ворон»)*.

8. **МАРТИНЕНКО Олена Євгенівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу Національного транспортного університету (Київ) – *Лексико-граматичні трансформації при перекладі англомовних новин*.

9. **ПАЛЬЧЕВСЬКА Олександра Святославівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *Особливості семантики та перекладу термінів сфери кібербезпеки*.

10. **РЕВУК Людмила Валентинівна**, учителька російської мови та зарубіжної літератури Уманської ЗОШ I-III ступенів № 11 імені Миколи Бажана Уманської міської ради Черкаської області – *Дивовижний світ дитинства: особливості художнього перекладу казкової повісті Льюїса Керролла «Аліса в Країні Див»*.

11. **РЕПУШЕВСЬКА Ірина Ігорівна**, аспірантка кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Порівняльні характеристики сучасного україномовного та англомовного жіночих романів*.

12. **САДОВЕЦЬ Олеся Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницький національний університет – *The phenomenon of delexicalized verbs in English collocations and difficulties of their translation*.

13. **СВИДНИЦЬКА-ІЛЬКІВ Наталія Василівна**, викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *Особливості перекладу двокомпонентних термінів у галузі цивільного захисту*.

14. **СЕВЕРІНА Тетяна Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Bilingualism and Second Language Acquisition*.

15. **СТАНІСЛАВОВА Людмила Леонідівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології, декан гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницького національного університету – *Метафоричні трансформації у перекладах художніх текстів із польської мови українською*.

16. **ТИЩУК Ольга Іванівна**, учителька початкових класів Шепетівської гімназії №5, волонтер Суботньо-недільної школи при Шепетівському осередку Спільки поляків України – *Міжкультурна комунікація у майбутніх перекладачів у процесі здобуття вищої освіти.*

17. **ЦАПЕНКО Тетяна-Слізавета Василівна**, аспірант кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Англомовне та україномовне дитяче телешоу: контрастивний аналіз.*

Секція 4 УКРАЇНСЬКА МОВА В СИНХРОНІ ТА ДІАХРОНІ

Керівник: *Торчинський Михайло Миколайович (Хмельницький)*
Секретар: *Коваль Марина Іванівна (Хмельницький)*

1. **БЕЗПАЛА Наталія Василівна**, старший учитель, заступник директора з навчально-виховної роботи Корсунь-Шевченківського ліцею Черкаської області – *Секуляризація морально-етичної лексики в інтермедійному дискурсі.*

2. **БОБЕР Тетяна Борисівна**, аспірантка кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – *Лексико-семантична група назв одягу для немовлят у середньонаддніпрянських говірках.*

3. **ГАВРИЛЮК Наталія Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні напрями досліджень авторських лексичних новотворів.*

4. **ГОРОБЕЦЬ Руслана Ігорівна**, асистент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Комунікативно-прагматичне навантаження односкладних речень у мові сучасної української прози для дітей.*

5. **ДЕНИСОВЕЦЬ Ірина Вікторівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Терміни на означення засадничих понять словотвору у «Граматиці» О. Павловського.*

6. **ДЕНИСЮК Василь Вікторович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Покарання крізь призму фразеології української мови першої половини XVIII ст.*

7. **ДЕРЕВ'ЯНКО Людмила Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Прийменниково-іменникові темпоральні конструкції: до проблеми синхронного й діакронного аналізу.*

8. **ДУДЕНКО Олена Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Вербалізація концепту 'зрада' в однойменному романі Євгенії Кононенко («Зрада (Zrada, made in Ukraine)»).*

9. **ДЯЧЕНКО Галина Григорівна**, магістрантка ННІ української філології та соціальних комунікацій Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького – *Назви осіб в актовій мові XV–XVI століття староукраїнського періоду.*

10. **ЖИЛА Тетяна Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Вербалізація патріотичних цінностей у релігійних ЗМІ.*

11. **ІВАХОВА Катерина Петрівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментально-виконавських дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Роль української пісні в збереженні української мови.*

12. **КАРПОВЕЦЬ Христина Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія» – *Аналіз чинних правописних норм на межі структурних рівнів української мови.*

13. **КОВАЛЬ Марина Іванівна**, магістр, старший лаборант кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Явище мовного паралелізму у фонетичній системі українських актових книг Правобережної України XVI–XVII ст.*

14. **КУЗЬМИЧ Оксана Олексіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Синтаксична помилка чи варіативність? (до питання про синтаксичну норму).*

15. **ЛУКІЯНЧУК Інна Володимирівна**, викладач кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Парадигма якісних прикметників у сучасному художньому дискурсі О. Забужко.*

16. **МАКСИМЧУК Віталій Васильович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія» – *Лексикографічна параметризація словника футбольних фразеологізмів.*

17. **МАЧЕК Вікторія Петрівна**, докторантка кафедри славістики Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чехія) – *Мовний образ жінки в західноукраїнській пресі дорадянського періоду.*

18. **МОГИЛЬНА Людмила Іванівна**, магістрантка ННІ української філології та соціальних комунікацій Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького – *Адміністративно-територіальна лексика в староукраїнській мові (на матеріалі українських грамот XV століття).*

19. **МОЛОДИЧУК Ольга Андріївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Лексикографічна кодифікація як відображення позамовних впливів на об'єктивізацію семантики.*

20. **МОРОЗЕНКО Ольга Сергіївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова та література» Хмельницького національного університету – *Емоційно забарвлена лексика в найменуваннях українських народних пісень.*

21. **ПОДОЛЯНЧУК Ольга Володимирівна**, старший викладач кафедри мовознавства Хмельницького університету управління і права ім. Л. Юзькова – *Вживання слів «мати / бути» в текстах документів.*

22. **ТОВСТЕНКО Любов Іларіонівна**, викладач-методист Уманського фахового коледжу технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва – *Фразеологічна палітра творів уманських поетів.*

23. **ТОРЧИНСЬКИЙ Михайло Миколайович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Дієслівні зв'язки в українській мові: історія вивчення, семантична структура, особливості функціонування.*

24. **ШИМАНСЬКА Вікторія Олегівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; **ОЛІЙНИК Дар'я В'ячеславівна**, студентка спеціальності «Філологія. Мови і літератури (англійська, іспанська)» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Брендоніми: мовні універсалії, інтернаціоналізми чи варваризми?*

25. **ШЕВЧУК Світлана Володимирівна**, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри культури української мови Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова – *Вплив комунікативних девіацій на розуміння і сприймання адресатом дискурсу, створеного мовцем.*

26. **ШКАРБАН Тамара Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету; **РИЧАГІВСЬКА Юлія Євстахіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Однорідна супірядність із повторюваними підрядними сполучними засобами.*

27. **ЩЕРБАЧУК Наталія Петрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Комунікативна організація простих речень у діалогічному мовленні.*

28. **ЮЩИШИНА Оксана Миколаївна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Слов'янські автохтонні імена в основах прізвищевих назв і прізвищ Центральної Хмельниччини.*

Секція 5

ПОЛЬСЬКА МОВА І ПОЛОНІСТИКА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Керівник: *Совтис Наталія Миколаївна (Рівне)*

Секретар: *Балицька Регіна Владиславівна (Хмельницький)*

1. **БАЛИЦЬКА Регіна Владиславівна**, викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Wykorzystanie polskiej poezji śpiewanej w ćwiczeniach praktycznych z języka polskiego.*

2. **БАШИНСЬКА Марія Вікторівна**, магістрант спеціальності «Філологія. Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Польсько-українські фразеологічні відповідності із зоокомпонентом.*

3. **БЕРЕЗОВСЬКА Ганна Григорівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Лексичні запозичення з польської мови у східноподільських говірках.*

4. **БОРТНИК Оксана Борисівна**, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Język medyczny w kontekście nauczania języka polskiego jako obcego.*

5. **ГАЙДАМАШКО Ірина Аркадіївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування комунікативної культури молоді в умовах реалізації міжнародних програм (польсько-український досвід).*

6. **ГЕРАЩЕНКО Ольга Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – *На маргінесі лінгвістичних студій: до питання про польські впливи у формулярі «руських» привілейних грамот.*

7. **ГОЛОДНЮК Сніжана Костянтинівна**, викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Загальні засади та принципи реалізації мовної політики в сучасній Польщі.*

8. **ГУБИЧ Петро Володимирович**, викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *До питання про укладання польсько-українського глосарію термінів безпеки.*

9. **ДЖЯК Олександра (Dziak Aleksandra)**, магістр, викладач Центру польської мови та культури Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) – *Przez literaturę do serca. Wykorzystanie utworów literackich na zajęciach z języka polskiego.*

10. **КАРПІНСЬКА Віта Вікторівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Фразеологізми у структурі заголовків в українських і польських ЗМІ.*

11. **КОПАЧ Ірина Анатоліївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Стилістично-виражальні можливості топонімів у польських казках.*

12. **КУЗНЕЦОВА Юлія Іванівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Мотиваційна структура патріотонімів в українській і польській мовах.*

13. **ЛАЗАРОВИЧ Ольга Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – *Лексема 'niebo /небо' у мовній картині: порівняльний аспект (на матеріалі польської та української мов).*

14. **ЛАПУШАНСЬКА Юлія Юріївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова та література» Хмельницького національного університету – *Полонізи у творчому доробку Івана Вишенського.*

15. **ЛУКІНА Лія Русланівна** – викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Роль емоційно-експресивних засобів у реалізації функцій переконування (на матеріалі сучасних польськомовних проповідей).*

16. **МАЛЕЦЬКИЙ Лукаш** (Małeckı Łukasz), кандидат філологічних наук, викладач відділення неоліології Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) – *Семантичний простір лексеми фейк.*

17. **МІХАЛЕК Едита** (Michałek Edyta), магістр, викладач кафедри філософії Люблінського католицького університету Йоана Павла II (Польща) – *Wykorzystanie tekstów z mitologii greckiej w nauczaniu języka polskiego jako obcego.*

18. **МОРОЗ Тетяна Олександрівна**, аспірантка Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України – *Вербалізація духовних і релігійних цінностей у польських пареміях.*

19. **ОСПЧУК Галина Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Національно-культурні особливості звертань у польському художньому мовленні (на матеріалі творчості Генрика Сенкевича).*

20. **ПАВЛЮК Олексій Петрович**, асистент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Różnorodność metod współczesnego uczenia SIE języka polskiego w oparciu o Europejski system opisu kształcenia językowego (ESOKJ).*

21. **РЕДЬКВА Ярослав Петрович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – *Польська мова як іноземна та друга слов'янська на філологічному факультеті та в «Центрі славістичних студій» ЧНУ (теоретико-прагматичний підхід до викладання).*

22. **СОВТИС Наталія Миколаївна**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету – *Українсько-польське помежів'я: особливості лінгвокультурного діалогу.*

23. **ТИЩЕНКО Тетяна Миколаївна**, кандидат філологічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Полонізми крізь призму ареалогії східноподільських говірок.*

24. **ТШЕШНЄВСЬКА Агнешка** (Trzeźniewska Agnieszka), PhD, викладач Центру польської мови та культури Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні (Польща) – *Wykorzystanie tekstów piosenek jako podstawę dla ćwiczeń gramatycznych w nauczaniu języka polskiego jako obcego.*

Секція 6 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЛОВ'ЯНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

Керівник: *Лесюк Микола Петрович (Івано-Франківськ)*
Секретар: *Торчинська Наталія Миколаївна (Хмельницький)*

1. **БАБУХ Надія Василівна**, аспірантка кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича – *Деякі аспекти порушення мовних норм у ергонімах міста Чернівці.*

2. **ГОНЦА Ірина Семенівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Денотатно-номінативна структура імажонімів Павла Кучинського.*

3. **ЗЕЛІНСЬКА Оксана Юріївна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Засоби експресії у проповідях Т. Млодзяновського.*

4. **КАЛІНІЧЕНКО Віра Ігорівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач, завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування факультету іноземних мов Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця) – *Своєрідність моделювання фейку в сучасному українському і російському дискурсі.*

5. **КОВТУН Оксана Володимирівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри теорії і практики перекладу Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця) – *Грамаітичні засоби вербалізації категорії оцінки: постановка проблеми.*

6. **КОВТЮХ Світлана Леонідівна**, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка – *Особливості відмінювання іменників – власних назв осіб – в умовах українсько-російського білінгвізму.*

7. **КОЛОНЮК Сергій Миколайович**, магістр, аспірант кафедри романських мов і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця) – *Порівняльне дослідження паремійних одиниць: проблемні питання.*

8. **КОСТУСЯК Наталія Миколаївна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – *Теоретико-методологічні аспекти дослідження функційно-семантичних категорій у сучасній лінгвістиці.*

9. **ЛЕСЮК Микола Петрович**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – *Російськомовний вплив на мовлення українців: історія і сучасність.*

10. **НЕКЛЕСОВА Валерія Юріївна**, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов природничих факультетів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Етно-меметичні доміанти українськомовного онімного ландшафту.*

11. **ПАПШ Віталія Андріївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – *Листи Лесі Українки як ефективне джерело психоакцентуації її мовної особистості.*

12. **ПЕТРОВА Тетяна Олексіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовних дисциплін Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва – *Спеціальні тексти: параметри, ознаки, різновиди, призначення.*

13. **РАБЧУК Ірина Юріївна**, викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія» – *Особливості функціонування апозитивних синтаксем у семантико-синтаксичній структурі речення.*

14. **ТОРЧИНСЬКА Наталія Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Проблема українських діалектів у працях польських науковців.*

15. **ХОЛОД Інна Володимирівна**, викладач кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету – *Значення лексико-синтаксичного повтору для сприйняття й розуміння газетних текстів.*

16. **ШТЕФАН Антон Павлович**, старший викладач кафедри української мови Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна – *«Jazyk той pouczytłsia prawdi twoieju»: слов'яноруські вставки польською графікою у тексті Лазаря Барановича.*

17. **ЯНЧИШИН** **Анатолій Миколайович**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Функціонування прагматонімікону польського походження XX–XXI ст. у розмовній мові українців.*

18. **ЯНЧИШИНА** **Яна Валеріївна**, молодший науковий співробітник Хмельницького обласного літературного музею – *Вплив польської мови на формування мікротопонімії Центральної Хмельниччини.*

Секція 7

СЛОВ'ЯНСЬКІ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

Керівник: *Розгон Валентина Володимирівна (Умань)*

Секретар: *Серкова Юлія Іванівна (Хмельницький)*

1. **БАЛЛА** **Евеліна Юріївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і культури Ніредьгазького університету (Угорщина), доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – *Проза Валерія Шевчука в перекладі Пала Мішлей.*

2. **ДЕЙНЕКА** **Ірина Георгіївна**, вчитель польської мови Здолбунівської гімназії Рівненської області – *Особливості польського романтизму.*

3. **КРИЩУК** **Валентина Леонідівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Жанрово-стильові домінанти письменницьких кореспонденцій до Віталія Мацька.*

4. **ЛІВШУН** **Олександр Володимирович**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету – *Образи українських козаків у трилогії «Богдан Хмельницький» М.Старицького і у романі «Вогнем і мечем» Г.Сенкевича.*

5. **МИНЕНКО** **Юрій Васильович**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови і літератури Національного університету «Острозька академія» – *«Роксоланія» Себастьяна Кленовича та Острог.*

6. **НЕТУПСЬКА** **Тетяна Миколаївна**, вчителька зарубіжної літератури Дмитрушківського ліцею Дмитрушківської сільської ради Уманського району Черкаської області – *Сюжетно-композиційні особливості повісті Оноре де Бальзака «Гобсек».*

7. **НІКІТОВА Інна Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Образи і моральні концепти Києво-Печерського патерика*.

8. **НІКОЛАСВА Алла Арсенівна**, викладач кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Світлогляд і поетика творчості Олекси Різніківа в українському художньо-літературному дискурсі*.

9. **ОЛІЙНИК Любов Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Авторська перцепція концептів «чоловік», «жінка» (на матеріалі роману Януша-Леона Вишневецького «Самотність в мережі»)*.

10. **ПРОШЕНКО Світлана Юрївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Екзистенційний вимір філософської поезії Віслави Шимборської*.

11. **ПОЛЩУК Олена Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Поетологічні домінанти травелогів Макса Кідука*.

12. **ПРИЙМАК Інна Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Польсько-українські літературні взаємини в науковій реценції Івана Франка*.

13. **РЕВУК Юрій Олексійович**, викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Народнопоетичне тло «Тренів» Яна Кохановського*.

14. **РОЗГОН Валентина Володимирівна**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Вербалізація поведінки людини у художньому дискурсі В. Шкляра*.

15. **СЕРКОВА Юлія Іванівна**, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Постмодерні тенденції в сучасній польській прозі*.

16. **СЛОНЕВСЬКА Ірина Борисівна**, кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Множинність ідентичностей в мета-тексті Ольги Токарчук*.

17. **ХРЕНОВА Вікторія Валеріївна**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету – *Моделі польського позитивізму в українській літературі XIX століття*.

18. **ЧЕРЕВЧЕНКО Олександр Миколайович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Особливості слов'янських літератур у контексті світової*.

19. **ШВЕЦЬ Тетяна Валентинівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Жанрово-стильові особливості творчості С. Дерманського*.

20. **ШЕВЧУК Людмила Григорівна**, вчитель вищої категорії, вчитель-методист, викладач зарубіжної літератури Хмельницького ліцею-інтернату II–III ступенів Хмельницької обласної ради – *Мистецькі взаємовпливи слов'янських літератур (на прикладі романів Я. Вишневського «Самотність у мережі» і К. Рансмайра «Останній світ»)*.

21. **ШТЕФУЦА Вікторія (Stefuca Viktória)**, доктор філософії, PhD (слов'янське мовознавство), доцент, завідувач кафедри української мови та культури Ниредьгазького університету (Угорщина) – *Сучасні українські письменники в Угорщині*.

Секція 8

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Керівник: Бакум Зінаїда Павлівна (Кривий Ріг)

Секретар: Горячок Інна Владиславівна (Хмельницький)

1. **БАКУМ Зінаїда Павлівна**, доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету; **АРТЕМЕНКО Любов Іванівна**, учителька української мови і літератури Криворізької загальноосвітньої школи I–III ступенів № 90 – *Навчання синтаксису української мови в контексті компетентнісної парадигми освіти: лінгвістичний аспект*.

2. **БАШМАНІВСЬКА Любов Андріївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка – *Методика вивчення творів Лесі Українки в ліцеї з використанням інтерактивних технологій*.

3. **БИРКО Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти – *Підхід універсального дизайну у викладанні філологічних дисциплін у закладах загальної середньої освіти.*

4. **БОГАТЬКО Валентина Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Метод проєктів під час вивчення дисциплін лінгвістичного циклу в ЗВО.*

5. **БРОВЧУК Ольга Володимирівна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Українська мова та література» Хмельницького національного університету – *Теоретичні засади контекстного вивчення художніх творів.*

6. **ГАВРИШ Марія Михайлівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Інноваційні технології в розвитку соціолінгвістичної компетентності студентів-філологів.*

7. **ЗАВАЛЬНЮК Інна Яківна**, доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Стельмаха – *Коннективістський підхід до викладання дисципліни «Українська наукова мова» здобувачам ступеня доктора філософії.*

8. **ІВАНИЦЬКА Ніна Лаврентіївна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Стельмаха – *До проблеми українських металінгвістичних номінацій у сучасній лінгводидактиці.*

9. **КОВАЛЬ Валентина Олександрівна**, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Педагогічна технологія впровадження презентацій у процесі формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів-філологів.*

10. **КОЛОМІЄЦЬ Інна Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Сучасні технології навчання в контексті стилістичної підготовки майбутніх учителів-філологів у ЗВО.*

11. **КУТОВА Світлана Олександрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Лінгводидактичні основи викладання старослов'янської мови у закладах вищої освіти.*

12. **КУЧЕРУК Оксана Анатоліївна**, доктор педагогічних наук, професор кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка – *Підготовка вчителя української мови і літератури у процесі вивчення лінгвометодичних дисциплін до формування інфомедійної грамотності учнів.*

13. **ЛЕВЧУК Ірина Петрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – *Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні «Культури педагогічного мовлення і риторики».*

14. **МАСЛЮК Катерина Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури у процесі вивчення граматики.*

15. **МЕЖОВ Олександр Григорович**, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – *Методичні аспекти вивчення синтаксису української мови в закладах загальної середньої освіти.*

16. **ПОЛЩУК Леся Борисівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Історико-функціональний та історико-генетичний підхід до вивчення художнього твору.*

17. **ПОПОВИЧ Анжеліка Станіславівна**, доктор педагогічних наук, доцент кафедри української мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка – *Лінгводидактичні засади використання автентичного тексту на заняттях української мови в закладах вищої освіти.*

18. **ПРИХОДЬКО Наталія Степанівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – *Особливості лінгвостилістичного аналізу тексту публіцистичного стилю.*

19. **СКРИПНИК Надія Іванівна**, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української філології КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» – *Методологія поняття «комунікативно-мовленнєва компетентність» у сучасному освітньому процесі.*

20. **СЛОБОДИНСЬКА Тамара Степанівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» – *Методологічна платформа і ключові поняття дисципліни «Старослов'янська мова».*

21. **УСАТИЙ Андрій В'ячеславович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка – *Особливості вивчення літературних казок у школі з використанням відеоресурсів.*

22. **ФІЛІНЮК Валентина Анатоліївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Есе як форма рефлексії на заняттях з методики навчання української мови.*

23. **ХОМ'ЯК Іван Миколайович**, доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови та літератури Національного університету «Острозька академія» – *Методика навчання українського правопису в білінгвальних умовах.*

24. **ЦАРАЛУНГА Інна Богданівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Дидактичне структурування навчального матеріалу з історико-мовних дисциплін у закладах вищої освіти.*

25. **ЦИЦ Галина Олексіївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування культури спілкування здобувачів освіти в умовах цифровізації освітнього простору.*

26. **ЦІНЬКО Світлана Василівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка – *Вплив дистанційного навчання на переосмислення педагогічно-методологічних підходів до викладання дисципліни «Методика викладання лінгвістичних дисциплін».*

27. **ШКВИР Оксана Леонідівна**, доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Діалогічний підхід до підготовки майбутніх філологів на другому рівні вищої освіти.*

28. **ШУЛЯК Світлана Андріївна**, доктор філологічних наук, професор кафедри практичного мовознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Основні методологічні принципи аналізу замовлянь із лінгвістичних позицій.*

29. **ШУРХНО Наталія Францівна**, аспірантка кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка, директор Дяківської гімназії Берездівської сільської ради Хмельницької області – *Формування інфомедійної грамотності учнів у процесі вивчення синтаксису української мови.*

30. **ЯЦЕНКО Таміла Олексіївна**, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України – *Міжмистецька взаємодія у процесі вивчення української літератури в основній школі.*

Секція 9

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Керівник: *Бідюк Наталя Михайлівна (Хмельницький)*

Секретар: *Ранюк Оксана Петрівна (Хмельницький)*

1. **БІДЮК Наталя Михайлівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Кроскультурна іншомовна компетентність як важлива компонента професійної компетентності викладача іншомовної мови і літератури.*

2. **ВАЛЬЧУК-ОРКУША Оксана Миколаївна**, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – *Комунікативна та загальнокультурна компетентності у становленні майбутнього філолога-полоніста.*

3. **ВОЙТАЛЮК Світлана Василівна**, викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Використання новітніх технологій для покращення аудиторної діяльності на заняттях з вивчення дисципліни «Практичний курс польської мови».*

4. **ГАБІНЕТ Ірина Василівна**, учителька початкових класів Шепетівської гімназії № 5, волонтер Суботньо-недільної школи при Шепетівському осередку Спілки поляків України Хмельницької області – *Інтерактивні технології навчання польської мови як іноземної.*

5. **ДЗЮБА Людмила Сергіївна**, магістрантка спеціальності «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» Хмельницького національного університету – *Міжнародне партнерство як інноваційна стратегія у вивченні іноземних мов.*

6. **ДОРОФЄЄВА Олена Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти та міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Методи роботи з автентичними англомовними відеоматеріалами як продуктивний спосіб розвитку навичок аудіювання.*

7. **ЗАКРЕНИЦЬКА Людмила Антонівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Lexically-oriented future foreign language teachers training and development.*

8. **КОЗАЧЕНКО Олексій Миколайович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри польської мови українсько-польського навчально-наукового інституту Одеського національного політехнічного університету – *Психолого-педагогічні і методичні засади навчання діалогічного мовлення та проблема класифікації вправ.*

9. **КОРОЛЬ Світлана Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Використання автентичних відеоматеріалів в умовах дистанційного навчання іноземної мови.*

10. **КУЛАКОВА Людмила Олександрівна**, вчитель англійської мови СЗОШ № 1 м. Хмельницького – *Тестування як форма роботи з діагностування та контролю знань, умінь і навичок учнів на уроках англійської мови.*

11. **ЛЕВИЦЬКА Наталія Валентинівна**, старший викладач кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Основні аспекти викладання німецької мови як другої іноземної.*

12. **ЛИСАК Галина Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Технологічні інновації в системі навчання іноземних мов.*

13. **МАЛАНЮК Марія Степанівна**, викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *Методичні засади викладання галузевого перекладу у закладах вищої освіти.*

14. **МАРТИНЮК Олена Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *Формування соціальних навичок майбутніх учителів іноземної мови засобами філологічних дисциплін.*

15. **МАЦЬКОВИЧ Марія Романівна**, кандидат філологічних наук, методист Інституту модернізації змісту освіти МОН України – *Літературний компонент на уроках польської мови як іноземної.*

16. **МОРОЗОВА Ірина Борисівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Навчаємося професійного спілкування іноземною мовою шляхом синтаксичного моделювання.*

17. **МОСКАЛЕНКО Марина Володимирівна**, викладач кафедри загального мовознавства та іноземних мов Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» – *Особливості формування емоційного інтелекту на заняттях з іноземної мови у здобувачів вищої освіти в сучасних умовах.*

18. **ОРЛЕНКО Ольга Анатоліївна**, учитель польської мови, заступник директора з навчально-виховної роботи Шепетівської загальноосвітньої школи №1 Хмельницької області – *Формування лінгвістичної компетентності у вчителів польської мови.*

19. **ОРЛОВСЬКА Ольга Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – *«Перевернуте навчання» як інноваційна технологія викладання іноземних мов у закладах вищої освіти.*

20. **ПОЖАРИЦЬКА Олена Олександрівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – *Відеогра як ефективний засіб навчання іноземної мови.*

21. **ПОПКО Ірина Адамівна**, старший викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності – *Методичні засади викладання лінгвокраїнознавства французької мови студентам освітньої програми «Переклад».*

22. **РАНЮК Оксана Петрівна**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету – *Культурологічний підхід у вивченні польської мови майбутніми філологами у ЗВО.*

23. **СТАХНЮК Наталія Олександрівна**, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри слов'янської філології та загального мовознавства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка – *Вплив міжкультурної та мовної інтерференції на формування фахових компетентностей майбутніх вчителів-полоністів.*

24. **ФЕДОРОВА Олеся Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування гнучких навичок під час вивчення англійської мови шляхом участі в міжнародних дослідницьких та соціальних проектах iEARN.*

25. **ФЕДОРЮК Марина Михайлівна**, доктор гуманітарних наук, асистент Центру славістичних студій Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – *Культурологічний аспект навчання польської мови як іноземної в Центрі славістичних студій ЧНУ ім. Ю. Федьковича.*

26. **ФУРМАН Ольга Вікторівна**, викладач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Формування мовленнєвої компетентності дітей із національних меншин у закладі дошкільної освіти.*

27. **ХЛОПЕК Адам Броніславович**, начальник Інституту модернізації змісту освіти МОН України – *Ігрові методи навчання та STEM-підхід до вивчення польської мови як іноземної.*

28. **ЦИБУЛЬСЬКА Наталія Сергіївна**, викладач-стажист кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – *Організація синхронної взаємодії викладача і студента на заняттях з польської мови в умовах змішаного навчання.*

29. **ШЕВЦОВА Лариса Станіславівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка – *Методика навчання лексики чеської мови українських студентів.*

30. **ШЕВЧУК Леся Олексіївна**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Національного транспортного університету (Київ) – *Формування лінгвокраїнознавчої компетенції у процесі підготовки перекладачів з англійської мови.*

Секція 10

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ

Керівник: *Гомонюк Олена Михайлівна (Київ)*

Секретар: *Войталюк Світлана Василівна (Хмельницький)*

1. **БОНДУРІВСЬКА Лілія Юріївна**, магістрантка спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» факультету інформаційних і прикладних технологій Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця) – *Креолізація документного тексту як модель візуалізації текстів культури: аналіз й інтерпретація.*

2. **ВИНОГРАДОВА Юлія Борисівна**, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри культури української мови Національного педагогічного

університету імені М. П. Драгоманова – *Мовно-комунікативна конфліктограма фахівця.*

3. **ВОВК Валентин Петрович**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Психологічний аналіз мовної поведінки особистості в ситуації білінгвізму.*

4. **ГОМОНЮК Олена Михайлівна**, доктор педагогічних наук, професор кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету – *Особливості формування комунікативної компетентності психологів у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти.*

5. **ГУЦАЛ Росіна Сергіївна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Особливості розвитку мануальної техніки бакалаврів спеціальності «Музичне мистецтво» за допомогою творів західноєвропейських композиторів.*

6. **ДЖУМИГА Ольга Володимирівна**, керівник гуртка – методист, завідувач відділу Хмельницького палацу творчості дітей та юнацтва – *Розвиток творчих компетенцій вихованців закладу позашкільної освіти.*

7. **ДУБЕЦЬКА Людмила Станіславівна**, старший викладач-методист кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Вивчення пісенного подільського фольклору як засобу музично-культурної комунікації.*

8. **ЗДАНЕВИЧ Лариса Володимирівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Діалог культур як сучасна педагогічна технологія.*

9. **КАЗІМІРОВА Олена Іванівна**, керівник гуртка, методист Хмельницького палацу творчості дітей та юнацтва; звання – *Музика як психо-фізіологічний чинник впливу на особистість дитини.*

10. **КОВАЛЬ Таїсія Петрівна**, старший викладач кафедри української філології Хмельницького національного університету – *Соціокультурні і психолого-педагогічні умови формування в майбутніх учителів-філологів почуття гумору й комічного при вивченні спецкурсу «Сміхоаналіз комічного тексту».*

11. **КОНДРАТЮК Ірина Петрівна**, методист заочного навчання Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Діалогічна парадигма в педагогіці як основа виробничої практики майбутніх фахівців.*

12. **МАГДИЧ Тетяна Павлівна**, аспірантка кафедри журналістики та дидактичної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка; головний спеціаліст відділу моніторингу, позапланового контролю закладів освіти та взаємодії з органами місцевого самоврядування управління Державної служби якості освіти у Житомирській області – ***Формування громадянської компетентності учнів ліцею з використанням вебквестів.***

13. **МАЦУК Людмила Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – ***Формування культури медіаграмотності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.***

14. **ОЛІЙНИК Валентина Василівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри психології Хмельницького інституту МАУП – ***Сучасна мовна освіта: виховання багатомовного громадянина полікультурної держави і мультикультурної освіти.***

15. **ПАПУШИНА Валентина Антонівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології Хмельницького національного університету – ***Проблема інтегративного навчання майбутніх фахівців-філологів.***

16. **ПЕТРЮК Людмила Прохорівна**, старший викладач кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – ***Прийоми активізації уваги студентів у процесі лекційних занять у закладах освіти.***

17. **РАШИНА Інна Олександрівна**, викладач кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії ***Формування комунікативної компетентності в майбутніх соціальних педагогів.***

18. **ПІСОЦЬКА Леоніда Станіславівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету дошкільної освіти та психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – ***Діалог як науково-методологічна основа теорії та практики гуманізації й гуманітаризації вищої освіти.***

19. **ПРИЙМАЧОК Оксана Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки – ***Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» у курсі юрислінгвістики.***

20. **РОГУЛЬСЬКА Оксана Олександрівна**, доктор педагогічних наук, доцент кафедри іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету – ***Гендерні особливості невербального спілкування.***

21. **СЛИЖУК Олеся Алімівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури Запорізького національного університету; провідний

науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України – *Формування соціальної толерантності підлітків у процесі вивчення сучасної української реалістичної прози.*

22. **СОЛОМКА Едуард Тіберійович**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ДВНЗ «Ужгородський національний університет» – *Етнопсихологічні особливості міжособистісного спілкування українців.*

23. **ТУРОВСЬКА Наталя Антонівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментальних дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Зарубіжний досвід використання інноваційних методів навчання при підготовці фахівців мистецької галузі.*

24. **ХОМА Тетяна Василівна**, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; **ЩЕРБАН Анастасія Богданівна**, студентка спеціальності «Середня освіта (фізична культура)» – *Формування культури мовлення майбутніх учителів фізичної культури.*

25. **ШЕВЧУК Інна Леонідівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету (Київ) – *Комунікативні компетентності сучасного документознавця: шляхи та методи формування.*

26. **ЦЕГЕЛЬНИК Тетяна Миколаївна**, викладач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – *Розвиток міжкультурної толерантності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в процесі вивчення навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта».*

ПІДСУМКОВЕ ЗАСІДАННЯ

15.30 – 16.00

1. Звіт керівників секцій.
2. Прийняття ухвали конференції.

У РОБОТІ КОНФЕРЕНЦІЇ БЕРУТЬ УЧАСТЬ НАУКОВЦІ ІЗ ТАКИХ УСТАНОВ:

- *Ататюркський університет (Туреччина)
- *Брестський державний технічний університет (Білорусь)
- *Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж
- *Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
- *Вінницький національний аграрний університет
- *Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету
- *Волинський національний університет імені Лесі Українки
- *Вроцлавський університет (Польща)
- *Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
- *ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
- *Дмитрушківський ліцей Дмитрушківської сільської ради Уманського району Черкаської області
- *Донецький національний університет імені Василя Стуса (Вінниця)
- *Дяківська гімназія Берездівської сільської ради Хмельницької області
- *Житомирський державний університет імені Івана Франка
- *Запорізький національний університет
- *Здолбунівська гімназія Рівненської області
- *Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України
- *Інститут модернізації змісту освіти МОН України
- *Інститут педагогіки НАПН України
- *Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
- *Католицький університет Айхштет-Інгольштадт (Німеччина)
- *Київська духовна академія УПЦ
- *Корсунь-Шевченківський ліцей Черкаської області
- *Криворізька загальноосвітня школа I–III ступенів № 90
- *Криворізький державний педагогічний університет
- *Луцький навчально-виховний комплекс «Гімназія № 14 імені Василя Сухомлинського» Луцької міської ради Волинської області, Комунальна установа «Волинська обласна Мала академія»
- *Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
- *Люблінський католицький університет Йоана Павла II (Польща)
- *Національна академія сухопутних військ імені Петра Сагайдачного
- *Національний авіаційний університет
- *Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
- *Національний транспортний університет
- *Національний університет «Острозька академія»
- *Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- *Нетішинська ЗОШ I–III ст. № 2 Хмельницької області
- *Ніредьгазький університет (Угорщина)
- *Одеський національний політехнічний університет

- *Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
- *Пряшівський університет (Словаччина)
- *Берлінський технічний університет (Німеччина)
- *Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
- *Рівненський державний гуманітарний університет
- *Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 1 м. Хмельницького
- *Суботньо-недільна школа при Шепетівському осередку Спілки поляків України
- *Українська медична стоматологічна академія
- *Уманська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 11 імені Миколи Бажана Уманської міської ради Черкаської області
- *Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
- *Уманський національний університет садівництва
- *Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чехія)
- *Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща)
- *Університет Лучіана Блага в Сібіу (Румунія)
- *Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща)
- *Фонд «Розправ Крила» (Польща)
- *Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва
- *Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- *Хмельницький інститут МАУП
- *Хмельницький ліцей-інтернат ІІ-ІІІ ступенів Хмельницької обласної ради
- *Хмельницький музичний коледж ім. В. Заремби
- *Хмельницький навчально-виховний комплекс № 4
- *Хмельницький національний університет
- *Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
- *Хмельницький обласний літературний музей
- *Хмельницький університет управління і права ім. Л. Юзькова
- *Хмельницька міська Спілка поляків ім. В. Реймонта у Вінницькій області
- *Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
- *Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
- *Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
- *Чорноострівський навчально-виховний комплекс Хмельницької області
- *Шепетівська гімназія №5 Хмельницької області
- *Шепетівська загальноосвітня школа №1 Хмельницької області

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції
«Міжкультурні комунікації в галузі освіти»

19 березня 2021 року, м. Хмельницький

Відповідальні за випуск – Н. В. Подлевська, Н. М. Торчинська

Комп'ютерний набір, макетування – Н. М. Торчинська

Підписано до друку 15.03.2021 р.

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,91

Наклад 100. Замовлення №

Віддруковано з оригінал-макету замовника

Друк: ФОП Бідюк Є.І.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців,

виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

Серія ДК 4164 від 23.09.2011 р.

КАТЕГОРІЯ ЧАСУ В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ПИСЬМЕННИКІВ ВІННИЧЧИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

Найменш варіативною складовою лексико-семантичного поля, зокрема темпорального, є **ядро**. У нашому дослідженні ядерною лексемою слугує номінація «час», виражена іменником у різних відмінкових формах. У деяких випадках, зокрема: *Нема часу, дитино, — люди чекають, — руйнує всі мої надії дядько* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 458); *Я мало тоді стрічався зі скарбами людського духу, та гріх було б гудити ті часи — вони були по-своєму прекрасні...* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 468-469), ядерна лексема *час* характеризується самостійністю, є суб'єктом дії, провідною думкою надфразової єдності. Натомість у реченнях: *Він якийсь час мусив кожного, навіть найменшого, свята ходити на всі богослужби* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 460); *Якийсь час вечорами бабуся обходила катрагу, де стояли святі...* (7, с. 460); *Через якийсь час мати дізналася про мої хитрування з каганцем...* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 470) простежуємо неозначеність, узагальненість та другорядність часу, що підсилено займенником *якийсь*.

Окремо в повісті використано стійке сполучення *чекати свого часу*, де *час* є невід'ємною його частиною і пов'язаний із можливостями, які з'являться в конкретний період: *Та це не заважало Юхримові думати про себе, що він розумніший за всіх у селі, і чекати свого часу* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 475-476); *Головне – дочекатися свого часу, який неминуче настане, тільки треба зуміти скористатись нагодою* (Гуцало Є., Біль і гнів, с. 199); *Сьогодні сходяться, а завтра він уже змушений тікати, переховуватися, чекати кращих часів* (Гуцало Є., Біль і гнів, с. 186). В останньому реченні бачимо фразеологізовану єдність *чекати кращих часів*, яка вказує на невчасність певних подій і на пасивність суб'єкта дії у вирішенні життєво важливих питань.

У реченні *Весною, коли повиводяться курчата, вона весь час клопочеться біля чужого виводка* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 455-

456) сполучення *весь час* ужито в значенні постійності, одноманітності, однак термін виконання дії обмежує центральна лексема *весною*.

На позначення дій, які відбуваються в паралельному часовому просторі до раніше зазначених подій і вражень, ужито ядерну лексему *час* у сполученні із вказівним займенником *цей*: *В цей час на вулиці гуркоче підвода і коло наших воріт зупиняються вимиршавлені коні* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 479); *В цей час на порозі стала мати* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 483); *А в цей час наді мною твориться диво: хтось невидимим смичком провів по синьому піднебессі, по білих хмарах, і вони забриніли, як скрипка* (7, с. 450); *Думаючи про своє, я виходжу на другу вулицю і в цей час збоку чую неласкавий чоловічий голос...* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 484); *Кожна книга має в свій час свою ціну* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять; с. 486); *Був час, що ми навіть воювали босі* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 557); *такий: І тим одним словом хотіла виразити багато, а найбільше – своє здивування, що в такий час, коли в душі людській все вигорає, коли душа стає попелищем, що в такий час весело і щасливо бігає в полях заєць, ховається за кущами, обгризає кору на стовбурах* (Гуцало Є., Мертва зона, с. 143).

Зменшено-пестливе слово *часинка*, споріднене з ядром *час* імовірно означає годинку або доволі короткий проміжок часу: *Отож ранком я вже мало не розкошував: мати на часинку позичила в сусідів чоботи...* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 454). Порівняно з ядерними лексемами нейтрального стилістичного забарвлення використання лексеми *часинка* трапляється в досліджуваних текстах досить рідко – лише у творчості М. Стельмаха.

Подекуди ядро *час* у формі орудного відмінка втрачає первісне лексичне значення, натомість позначає спосіб виконання дії: випадково чи іноді повторювану дію: *А ти часом не брешеш?* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 465); *А ти часом не бачила, що то за жінка нещодавно у ліс пішла?* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 500); *Вона часом каже, що не тільки в*

дідька і оглашеного, а навіть у вас (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 435).

Лексему *час* автор уживає також у контекстуальному значенні *раз* у реченні: *Це тільки в пісні таке може бути, що першим часом дівчина садить квітку кохання, другим часом поливає, а третім – уже бере цвіт у свій вінок молодості і з ним іде до судженого.* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 476). Такий контекст засвідчує факт переходу семантичних значень лексеми з одного поля чи групи до іншого, набуття ними додаткових конотативних значень.

Частково дотичною до ядра *час* є лексема «врем'я» від російського «время», ужита в усно-розмовних діалогічних репліках персонажів твору на позначення нового – післяреволюційного часу, але відповідно до національно-мовного світогляду українців не змогла повністю пристосуватися, що пояснюється роздільною вимовою й уживанням апострофа на письмі: *Титар гнівався на таку мову й говорив, що через церкву й «таке врем'я» скоро стане дрантогузом* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 454); *А «таке врем'я» позначилось тільки на титаревих стінах: він, неначе шпалерами, обклеїв їх скатертинами керенок вартістю в сорок і двадцять карбованців – сороківки ближче до божниці, двадцятки – до помийниці* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 454); *Сьогодні ти дитя убогих, не маєш навіть у чому до школи ходити, а перегодя, дивись, зможеш у науку піти і навіть учителем стати, бо таке врем'я настало.* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 543); *Зітхаю, знову ж таки вірячи й не вірячи в те, що, може, й збудеться в «таке врем'я»* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 544); *Вірячи й не вірячи, я запам'ятовую ті самі слова про «таке врем'я», яке одні проклинають, а інші живуть ним* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 543).

Синонімічну до ядра *час* лексему *пора* автор уживає для увиразнення важливості певного моменту, пор.: *Зараз і ти відпочиватимеш. Пора...* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 459); *Якоїсь доброї години гляне сонце із*

свого віконечка вниз, побачить, що там і земля, і люди, і худібка, і птиця помарніли і скучили за **весною**, та й спитає місяця-брата, чи не **пора** землю відімкнути? (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 451); То чи не **пора** вже тепер будувати нову комору? (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 460); Побачивши мене, вона привітно мотнула головою: сідай, мовляв, скоріше, бо мені теж **пора** снідати (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 534); Ось уже й сонце золотою пучкою постукало в моє вікно, а за вікном на тепло заворкували голуби – **пора** й до школи (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 575), а також у значенні «відтинок часу, позначений існуванням, наявністю чого-небудь» [Словник української мови в 11 томах, с. 243]: І чому **тепер** не **осіння пора**, коли гарбузи б'ють прямо об землю, а **потім** з їхніх золотистих пазух вибирають слизьке насіння? (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 483); В ту **пору розрухи** чинбарі за ремінь здирали шкуру, і добрі чоботи обходились у двадцять — двадцять п'ять пудів пащині (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 468).

До центральних (нарколядерної зони) елементів ЛСП «час» варто віднести:

- номінації частин доби, ужиті в прямому лексичному значенні – *ранок*, *день*, *вечір*, виділяється також і *надвечір'я* – проміжний відрізок часу між днем і вечором, *ніч*: На вишні-лутовці прокидається півень і раніше, ніж звичайно, кличе **ранок** (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 507); Коли дідусь пізно повертався з роботи чи заробітків, то шкодував будити свою дружину, а сідав на призьбі коло її вікна і отут, припадаючи росою, засинав **до ранку** (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 507); **Вдень**, навіть **взимку**, я ще міг с'як-так хитрувати, але **ввечері** діло моє було гиле: мати, гримнувши в сотий раз на оглашенного читальника, задмухувала сліпака... (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 469); **Вечір** почав падати на село (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 495); До землі вже прихилився зоряний **вечір**, з городів запахло чорнобривцями, соняшниками, прив'ялими нагідками (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 458); Вислизав з хати у ті **вечори**, що

навіки залишили мені свої зорі (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 544); Коли ж вони повертались **увечері** додому, їх стрічали старі й малі (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 468); Отак до **надвечір'я** жебонів і жебонів струмком дівочий голос і потроху розмивав мою печаль (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 563); Мати почала **на ніч** замикати каганчика у прискринку (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 470); Я не був таким хоробрим, як дядько Микола, і не мав його сокири, тому **вночі** тремтів і завмирав над тими казками, з яких, наче з лантуха, аж сипалася різна страховина (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 470); А **вночі** при зорях плачем молила долю, щоб вона була справедливою до її дитини... (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 492). У мові повісті спостерігаємо також конотативні нашарування до лексичного значення, напр.: Це сузір'я дрібних карликів подалось на смітники чужих богів не світити, а гавкати й гарчати на землю батьків, по якій уже в ясній задумі ішов новий **ранок**... (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 523). У поданому контексті ранок символізує вже не початок нового дня, а настання нового періоду в житті країни, з яким автор пов'язує глибокі надії на краще для неї майбутнє, проте не оминає тих, хто чинить цьому перепони;

- сезонні номінації – зима, весна, літо, осінь: Поміж деревами, не дуже побоюючись нас, проскакує вихудлий **за зиму** вухань і зникає в підліску (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 467); З **щедрівок**, які **взимку** виспівувались під вікнами добрих людей, я знав, що за плугом навіть сам Бог ходив, а Богоматір носила їсти орачам (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 468); Це, видать, очікуючи **весну**, гомонить душа лісу (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 446); Виходить, уже не мертвий ліс, бо лебеді принесли на своїх крилах **весну і життя!** (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 467); Ото вже й знайте – прокинулась вода і дмухає в торішню розколену очеретину, а та, дурненька, ще не второпала, що настає весна, і чогось схлипує собі (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 512); Я дуже люблю, як співає вода, – **весною** вона з ревінням нуртує по всій долині і, аж запінившись од люті, рве греблі, **влітку** – ледь-ледь награв у сопілку, а **взимку** тільки іноді спросоння

писне, як в'юн, і знову спить (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 512); *Десь неподалік у квітчастій, кинутій на плечі, хустці, широко бреде туманом літо* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 490); *І все це диво зробило літо за одну-однісіньку ніч та й пішло собі далі, щоб на світанні, коли я сплю, знову заглянути до нас* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 490); *Літечко торкнулось руками ягід, і вони почали паленіти* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 490); *І люблю восени по коліна ходити в листі, коли так гарно червоніє калина і пахнуть опеньки* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 466); *Мусив, бо на зиму нема чобіт* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 558). Як бачимо, пори року доволі часто набувають антропоморфних рис;

- назви періодів життя: *дитинство, молодість, дівування, старість*:

У церкві вистоювала старість, біля церкви стрічалися молодість і любов, а під ними бавилося наше дитинство (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 475); *А лебеді летять... над моїм дитинством... над моїм життям!..* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 577); *А над усім цим світом, де пахоці сіна злегка притрушує туман і дух молодого, ще не затужавілого, зерна, сяють найкращі зорі мого дитинства* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 556); *Та й перші спогади мого дитинства починаються з зірок* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 556); *Тому й молодість майже щодня маяла косами в нашій хаті* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 492); *І угледів старий крізь притуманені роки свої далекі-далекії василечки, і той барвінок, і молоду жінку, яких тільки в молодості бачив* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 531); *Вона підіймає важку ляду скрині і подає мені торбу, пошиту з широкого рукава сорочки, на ній і досі червоніють квіти її дівування* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 534); *Старість легше вигадати, ніж молодість* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 573).

Подекуди натрапляємо на номінації нечітких часових координат на зразок *якась мить*: *У видіннях до мене приходила школа, а наяву сяяли високі осінні зорі, а за якусь мить дідусь уже вів мене в науку* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 559).

У мові автобіографічної повісті Михайла Стельмаха «Гуси-лебеді летять» доволі часто використовується ЛСП темпоральності, реалізоване дієсловами. У значенні раптового приходу зими вжито авторське дієслово *ззиміло*: *А як дурно-пусто перепало мені, коли тільки **ззиміло** і перший льодок запах чорнобривцями!* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 452). Дієслово літує вжито у значенні «проводити де-небудь літо; жити десь літом» [Словник української мови в 11 томах, с. 532]: *Отут, ближче до призьби, темніє глибока, в якій **літує** качка* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 535).

Фразеологічний вислів *де раки зимують* у реченнях: *Добереться до тебе совєцька власть, тоді усе визнаєш, навіть, **де раки зимують**, — беззлобно відповідала жінка, снуючи між піччю і діжею* (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 523); *Я тебе пуцу, але так, щоб знав, **де раки зимують!*** (Стельмах М., Гуси-лебеді летять, с. 571) влучно характеризує реалії нового післяреволюційного часу. У складі фразеологізму *де раки зимують* компоненти втрачають своє значення, тож дієслово *зимувати* уже не означає «проводити зиму», а «пізнати горе в житті, мати досвід; знати, де можна пожитися; бути хитрим, спритним» [Словник української мови в 11 томах, с. 438].